

De 5 praktijkbedrijven

Op 8 mei was het dan zo ver. De 5 praktijkbedrijven die het ComfortClass principe gaan inpassen op hun eigen bedrijf werden gepresenteerd aan de landelijke pers. 5 verschillende ondernemers met verschillende visies gaan varkens houden op een manier waarbij de dieren in hun behoeften tegemoet gekomen wordt.

Door Sophie Alders¹

Ongeveer een jaar geleden heeft Minister Veerman de ComfortClass in Raalte feestelijk geopend. Het project 'Varkens in Class' staat voor een doorbraak op het gebied van varkens houden. De dieren worden tegemoetgekomen in hun behoeften. De stal in Raalte is een proefstal van hoe de behoeften van het dier ingepast kan worden in een stal. Uiteraard kan dit op meerdere manieren.

We zijn nu een jaar verder en nieuwe ontwikkelingen staan op de agenda. Uit een jaar onderzoek is gebleken dat het mogelijk is om varkens met staart te kunnen houden die zich goed voelen en die qua groei kunnen concurreren met de huidige varkens uit de intensieve varkenshouderij. Een mooi resultaat dus, maar eigenlijk begint de grote test nu pas. Nu moet

---

¹ Sophie Alders is afgestudeerd aan Hogeschool Van Hall Larenstein en werkzaam voor de Animal Sciences Group en LTO Noord Projecten

het concept zichzelf gaan bewijzen in de echte praktijk. Op bestaande bedrijven worden afdelingen op ComfortClass niveau gebracht. 5 varkenshouders nemen de stap en gaan varkens in ComfortClass houden. Bij deze stellen we ze aan u voor.

**De familie Ten Have-Mellema
Beerta, Groningen
Bedrijf: 300 zeugen, 2600
plaatsen voor opfok en
vleesvarkens plus akkerbouw en
energieopwekking**

De familie Ten Have-Mellema wil in de nabije toekomst bestaande afdelingen gaan rooveren en aanpassen aan het ComfortClass principe. Het doel is een balans te vinden tussen boer en beest. De grootste uitdaging hierbij is om dit op een economisch rendabele manier te doen. In de huidige situatie houdt de familie 8 groepen van 6 varkens in hokken. In de toekomst willen zij naar 2 grote groepen van 22 tot 24 varkens. Op dit moment kan de tekenaar aan de slag met het tekenen van de bouwtekeningen en kunnen de (eventuele) benodigde vergunningen aangevraagd gaan worden. De renovatie zal waarschijnlijk in het najaar van 2007 starten.

**Jan Van Schijndel
Aalten, Gelderland
Bedrijf: 3600 vleesvarkens**

Jan is betrokken geweest bij de opzet van de ComfortClass proefstal in Raalte. Hij is erg benieuwd naar de vertaalslag tussen de proef stal en de praktijk. In een nieuwe stal gaat het ComfortClass principe toegepast worden op zijn bedrijf. Wat voor een soort stal het wordt is nog niet helemaal zeker. Een Canadese strooiselstal behoort ook tot de mogelijkheden. De varkens krijgen in ieder geval droogvoer verstrekt in het nieuwe systeem. Ook Jan kan beginnen met het aanvragen van de benodigde vergunningen en het ontwerpen van de nieuwe stal. De bouw zal waarschijnlijk starten in het najaar van 2007.

Nick Sanders
Den Dungen, Noord Brabant
Bedrijf: Zeugen en Vleesvarkens

Op dit moment bezit Nick een gesloten bedrijf met zeugen en vleesvarkens. Hij draait mee in de Netwerkgroep “Grote Groepen Vleesvarkens”. Dit netwerk onderzoekt de mogelijkheden voor het houden van varkens in grote groepen met een selectiestation. Zelf levert hij varkens volgens het bacon-concept. In de toekomst wil Nick nieuwe stallen gaan bouwen en varkens gaan houden in grote groepen van ongeveer 250 dieren. In één afdeling wordt het ComfortClass

principe als experiment ingepast. In de stal komt een selectiestation om de groei van de varkens nauwlettend in de gaten te kunnen houden. De stand van zaken tot nu toe is dat ook Nick de vergunningen aan kan vragen en de bouwtekeningen kan gaan ontwerpen.

Piet Rijkers
Valkenswaard, Noord-Brabant
Bedrijf: Zeugen en Vleesvarkens

Piet wil in de toekomst een nieuwe stal bouwen voor zijn vleesvarkens. Het bedrijf van Piet ligt in een verwevingsgebied (in het kader van Reconstructie). Momenteel levert de ondernemer zijn varkens volgens milieukeur met staarten en is hij aangesloten bij de Heyde Hoeve. De ondernemers die hierbij zijn aangesloten staan voor een duurzame productiewijze van varkensvlees (met Milieukeur) waarbij de langere termijn visie van de ondernemers het uitgangspunt is. Voor Piet zelf is arbeidsbesparing en efficiëntie een belangrijk punt.

Graag wil hij varkens gaan houden op strooisel of zaagsel in een natuurlijk geventileerde stal. Op het moment is hij de mogelijkheden aan het verkennen op zijn locatie en is er nog geen duidelijke prognose in tijd te geven.

Lowie Kerstens
Panningen, Limburg

Bedrijf: 300 zeugen en 2300 vleesvarkens

Ook Lowie is net als Nick aangesloten bij de netwerkgroep “Grote Groepen Vleesvarkens”. Ook hij wil in de toekomst varkens gaan houden in groepen van ongeveer 250 dieren. Een oude stal zal gerenoveerd worden en daarbij zullen aanpassingen gemaakt worden om de dieren te houden volgens het ComfortClass principe. Er wordt een selectiestation geplaatst om de groei van de varkens in de gaten te houden.. De grote lijnen voor de stalindeling zijn al duidelijk, Lowie kan beginnen met zijn bouwtekeningen en het aanvragen van de vergunningen. De renovatie zal waarschijnlijk starten in het najaar van 2007.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het project *Varkens in ComfortClass*, en mede gefinancierd vanuit van de LNV – Wageningen UR onderzoeksprogramma's Dierenwelzijn en Verantwoorde Veehouderij.

Verantwoorde Veehouderij